

**UCHWAŁA NR .....**  
**RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU**

z dnia ..... 2026 r.

**w sprawie odstąpienia od umowy partnerskiej oraz porozumienia o współpracy partnerskiej pomiędzy  
Gminą Miasto Elbląg a Miastem Tarnopol (Ukraina)**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 12a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, 912 z 2023 r. poz. 1689), uchwala się, co następuje:

**§ 1.** 1. Postanawia się odstąpić od Umowy o współpracy zawartej w dniu 27 czerwca 1992 r. oraz Porozumienia o współpracy partnerskiej zawartego w dniu 28 sierpnia 2015 r. pomiędzy Gminą Miasto Elbląg a Miastem Tarnopol (Ukraina).

2. Odstąpienie od umów, o których mowa w ust. 1, jest równoznaczne z zakończeniem oficjalnych relacji partnerskich pomiędzy miastami Elbląg i Tarnopol.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Elbląga.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady  
Miejskiej w Elblągu

**Grażyna Kluge**

## Uzasadnienie

### I. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 12a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi społecznościami lokalnymi i regionalnymi, w tym o charakterze międzynarodowym. Ponieważ to Rada Miejska w Elblągu legitymizuje zawieranie umów partnerskich, posiada ona również wyłączne kompetencje do decydowania o ich zakończeniu.

### II. Istota sprawy i kontekst historyczno-samorządowy

Współpraca pomiędzy Elblągiem a Tarnopolem została zapoczątkowana Umową o współpracy z dnia 27 czerwca 1992 r., a następnie uszczegółowiona Porozumieniem o współpracy partnerskiej z dnia 28 sierpnia 2015 r. Przez wiele lat kooperacja ta opierała się na wymianie kulturalnej, społecznej oraz samorządowej.

W ostatnich latach w relacjach dwustronnych uwidoczniły się jednak głębokie, nienaprawialne rozbieżności w sferze polityki pamięci i wartości historycznych. Władze samorządowe Tarnopola podjęły celową i konsekwentną politykę ukierunkowaną na instytucjonalną gloryfikację postaci historycznych oraz formacji zbrojnych odpowiedzialnych za masowe zbrodnie na ludności cywilnej, w tym za ludobójstwo obywateli polskich. Działania te stoją w jawnej sprzeczności z duchem pojednania, wzajemnego szacunku oraz poszanowania prawdy historycznej, które powinny stanowić fundament partnerstwa miast.

### III. Dowody na instytucjonalny system pamięci w Tarnopolu

Sytuacja w Tarnopolu nie ma charakteru incydentalnego. Przestrzeń publiczna tego miasta została przekształcona w spójny i trwały system upamiętnień skrajnego nacjonalizmu oraz formacji kolaboracyjnych. W oficjalnej topografii miasta funkcjonują m.in. Prospekt Stepana Bandery, ulica Romana Szuchewycza oraz ulica Jarosława Stečki. Co szczególnie bulwersujące z polskiej i europejskiej perspektywy historycznej:

1. W strukturze miejskiej znajduje się ulica Kłyma Sawura (Dmytra Kłaczkiwskiego), wskazywanego przez Instytut Pamięci Narodowej jako bezpośredni, główny sprawca i inicjator ludobójstwa wołyńskiego.
2. W Tarnopolu istnieje ulica Wojaków Dywizji „Galicja”, co stanowi oficjalne, samorządowe uhonorowanie formacji funkcjonującej w strukturach zbrodniczych jako 14. Dywizja Waffen-SS.
3. Decyzją Rady Miejskiej Tarnopola z dnia 5 marca 2021 r. Tarnopolskiemu Stadionowi Miejskiemu nadano imię Romana Szuchewycza – głównodowodzącego UPA, obarczonego bezpośrednią odpowiedzialnością za czystki etniczne na Polakach.

### IV. Współczesna eskalacja działań w 2026 roku

Kluczowym argumentem za podjęciem niniejszej uchwały jest fakt, że problem ten nie dotyczy wyłącznie przeszłości. Władze Tarnopola kontynuują, a wręcz intensyfikują tę politykę historyczną współcześnie, w roku bieżącym (2026), angażując w nią oficjalne urzędy, budżet miasta oraz instytucje oświatowe:

- **1-2 stycznia 2026 r.:** W oficjalnym planie pracy burmistrza i organów wykonawczych Tarnopola ujęto, a następnie zorganizowano uroczystą akademię z okazji 117. rocznicy urodzin Stepana Bandery. Oficjalna relacja Tarnopolskiej Rady Miejskiej potwierdziła udział przedstawicieli władz miasta oraz uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem Bandery w parku Tarasa Szewczenki.

- **Styczeń 2026 r.:** Miejski program edukacyjny i biblioteczny Tarnopola objął oficjalną serię wydarzeń dedykowanych młodzieży (m.in. „Stepan Bandera – bojownik o wolę Ukrainy”, „Stepan Bandera – symbol nieskorzonej nacji”), co stanowi dowód na systemowe wprowadzanie tej narracji do szkół i placówek kulturalnych.

- **19 stycznia 2026 r.:** Burmistrz Tarnopola Serhij Nadal wziął oficjalny, czynny udział w uroczystościach z okazji 114. rocznicy urodzin Jarosława Stečki, składając kwiaty pod jego pomnikiem i deklarując potrzebę przekazywania jego ideowego dziedzictwa przyszłym pokoleniom.

- **24 marca 2026 r.:** Władze Tarnopola zorganizowały i zrelacjonowały w oficjalnych komunikatach kolejną edycję młodzieżowych zawodów sportowo-patriotycznych „Kubeł Szuchewycza”. Wydarzenie to, finansowane i wspierane przez miasto, służy bezpośredniej indoktrynacji ukraińskiej młodzieży w duchu afirmacji postaci Romana Szuchewycza.

## **V. Wyczerpanie innych środków i reakcja Elbląga**

Rada Miejska w Elblągu wielokrotnie wykazywała się cierpliwością i wolą dialogu. Po wydarzeniach z 2021 roku (nadanie imienia stadionowi), elbląski samorząd podjął wyważone, łagodne stanowisko rekomendujące wstrzymanie wspólnych działań partnerskich. Wobec braku jakiegokolwiek refleksji ze strony ukraińskiej oraz w odpowiedzi na liczne petycje mieszkańców Elbląga (składane m.in. w 2021 i 2024 roku), którzy domagali się stanowczej reakcji i ochrony pamięci Ofiar Wołynia, dalsza bierność jest niemożliwa.

Rada Miejska w Elblągu w pełni podtrzymuje swoją solidarność z narodem ukraińskim w jego dążeniach do obrony suwerenności państwowej. Niemniej jednak, oficjalna współpraca miast partnerskich musi opierać się na obustronnym szacunku dla wrażliwości narodowej i prawdy historycznej. Legitymizowanie relacji z samorządem, który w 2026 roku w sposób instytucjonalny i państwowy gloryfikuje formacje Waffen-SS oraz liderów odpowiedzialnych za zbrodnie na narodzie polskim, godzi w wizerunek i honor Gminy Miasto Elbląg.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione i konieczne.

Uchwała nie rodzi skutków finansowych.